

'СВЕТА НЕДЕЛЯ

Брой 41 | 18 септември 2005

† НЕДЕЛЯ СЛЕД ВЪЗДВИЖЕНИЕ

Боголюбиви братя и сестри,

Ето, че и днес Божият промисъл ни събра в храма Господен, та всички заедно да участвуваме в тайното действие на светата Евхаристия, отправяйки в единомислие молитвите си към Този, Който се яви сред човеците в плът, в образа на обикновен раб и претърпявайки всичко, което може да изтърпи човек в земния си път, отдаде живота Си, *та всякоя, който вярва в Него, да не погине, а да има живот вечен (Иоан 3:16)*. Няма вярващо сърце, което да не изпита въздействието на Божието присъствие по време на светата Литургия. То не може да се обясни с емоционална нагласа или голяма ученост. Във време на светата Литургия Бог отваря сърдечните очи на вярващия и той става по-добър, склонява да прости това, което му се е струвало непроситимо и изпитва любов към ближния, който преди това го е дразнел или дори омерзявал.

А колко въпроси в човешката душа намират своя отговор щом чуем прочетено Литургийното Евангелие, което богомъдрите свети Отци на Църквата са отредили да се прочете в тоя ден! Не е ли чудно колко много възли в душата на човека се развързват и колко неразрешими противоречия се изглаждат щом чуем Божието слово! *“Известявам ви братя, пише светият апостол Павел, че Евангелието не е от човешки, а от Божествен произход.”*(Гал. 1, 11) Това е единственото обяснение за тайното въздействие на Евангелското слово! Нашият Бог, Творец и Промислител и Неговият Син, Който ни благовести са дарувателите на Евангелието, което навсякъде се охранява от Духа Светий от враговете му и навсякъде се придружава от Божествената Му сила. Всичко в Евангелието е точно и ясно и

ако нещо някъде смущава, то това ни подсеща за несъвършенството на човешката словесност, която не винаги може да обхване и предаде точно на всеки език пълнотата на спасителното Благовестие.

Колко голяма е нравствената сила на Евангелието, можем да разберем ако размислим върху обстоятелството, че пратениците Господни - апостолите, са били неучки рибари, които ежедневно са се борили за прехраната си със суровата природа. Изумително е как св. ап. и евангелист Иоан Богослов, когото Бог заварва да кърпи мрежите, с които баща му лови риба, е успял да постигне непостижимото за учените от която и да е епоха: *“В начало беше Словото, и Словото беше у Бога, и Бог беше Словото. То беше в начало у Бога. Всичко чрез Него стана, и без Него не стана нито едно от онова, което е станало.”* (Иоан 1:1-3) Та нали Словото - Логосът е философско понятие, разбираемо само за издънките на заможните семейства, които могат да изучат децата си в Атинската академия. А синът на най-окаяния галилейски рибар, който е принуден ежедневно да кърпи скъсаната мрежа, знае тайната на сътворението! По кой признак Господ Иисус Христос избира учениците Си, братя и сестри? Нали заможният младеж, който Го попита как да се сдобие с живот вечен, изповяда, че всичко от ветхозаветния закон е спазвал от младици, а нему Господ не каза: *“Върви след Мене!”* Разликата между единия и другия, братя и сестри, е в чистотата на сърцето. Сърдечната чистота не се постига с никое научно средство. Никакво богатство не може да я постигне и никое височайше ходатайство не се добира до нея. Тя иска само *тия три*, които остават накрая: *вяра,*

надежда и любов, от които най-голяма е любовта (1 Кор 13:13).

Най-връхната точка от християнската нравственост, на която ни учи светото Евангелие, братя и сестри, се съдържа в евангелския текст, прочетен на днешната света Литургия: *“И като повика народа с учениците Си, рече им: който иска да върви след Мене, нека се отрече от Себе Си, да вземе кръста си и Ме последва.”*(Марк. 8:34)

Какъв кръст има предвид Господ? До този момент нито народа, който Го следва по петите, нито учениците Му знаят каква ще е смъртта за изкуплението на човешкия род. Току-що Исус е благовестил, че *“Син Човечески трябва много да пострада, да бъде отхвърлен от стареите, първосвещениците и книжниците, и да бъде убит, и на третия ден да възкръсне.”*(8:31) Тези, които като Петър разбират какво говори Господ, не могат да проумеят защо е нужно на Този, когото очакват да се възцари в Иерусалим, да се обгради с последователите Си в двореца, да отхвърли римляните и да донесе благоденствие единствено на иудеите, да умира, а след смъртта Си да възкръсне. Не е ли по-добре, мислят си, да изгонят римския гарнизон и после “избраният” народ да тържествува над езичниците, както по времето на другия Исус - Навин? Петър дори дърпа настрана своя Божествен учител и се опитва да Го разубеждава, макар току-що да е възкликнал из дълбочината на сърцето си: *“Ти Си Христос.”* (8:29)

Господ Единствен знае и това, което ушите могат да чуят, но и това, което се таи в сърцето. Обръща се, поглежда учениците Си и изрича: *“Махни се от Мене сатана! защото мислиш не за това, що е Божие, а що е човеческо.”*(8:33) Тайната на изкупителната смърт Христова още не е ясна и на най-близките Му ученици. Бог Творец е създал **това** творение с **тези** закони, които действат в него. Спасението на човечеството не може да стане по някакви нововъведени закони, защото това ще означава всичко да се сътвори наново. В това творение живее грехопадналия човек, който е промислен като венец на творението, но се подведе от падналия първоангел и се усъмни в Господа. Вместо да приеме с вярата си в Бога, Неговата любов, човекът

предпочете омразата на съмнението, изкушен от сатаната да стане и той бог. Но Бог не е омраза, Той е любов и поради безмерната Си любов Сам слезе в творението в плът, трябваше да умре от най-жестоката смърт измислена дотогава - кръстната, която събра цялото човешко страдание. После, по законите на сътворението, слезе в ада, където неизбежно слизат всички мъртви човешки души. Но Исус е и човек и Бог едновременно и с Божествената Си сила разчупи оковите адови, в които по плана на сътворението, трябваше да е силата на сатаната. Тогава човекът се освободи и доби възможността да се спаси даде ли добър отговор на Срашния съд.

Така Честният Кръст стана символ на изкуплението, а страданията кръстни - образа на спасителните страдания. Човек без грях няма, следователно всяко страдание само ни освобождава от греха. Можем да го приемем доброволно, както ще направи православния християнин живеещ вярата си. Можем да се съпротивляваме на съдбата си и да корим себе си и ближните, търсейки вина за това, което ни се случва. Истината винаги е една - човек получава това, което заслужава за миналите си постъпки и това, което ще го спаси, за да има *живот вечен.*

“Защото, който иска да спаси душата си, ще я погуби; а който погуби душата си заради Мене и Евангелието, той ще я спаси” (8:35), казва Господ на събралото се множество. Тук някои разбират под “душа”, вечната душа и се питат как така *“който иска да спаси душата си, ще я погуби”*? Душата е вечна, но в представите на мнозина паметта съдържаща в себе си грижите, възходите и паденията, кроежите за забогатяване и бърз напредък за човешка слава, замества истинската душа. Тази памет ще се изтрие, когато душата се представи, за да бъде съдена. Ще останат само нравствените тежести: какво добро сме сторили и какво зло. Ако някой си мисли, че ще може да спаси паметта за ламтежите си, заедно с паметта за безбройните телесни усещания, това няма да стане. Тази памет не е нужна на човека и тя ще погине. Но който жертва преходното в Името Господне и пострада, защото вярва в Бога и Го изповядва, той ще спаси истинската си душа - тази, която носи неговата самоличност и която ще

пребъдва вечно в Царството Господне, където е истинският живот и всички живеят като ангели.

“Защото каква полза за човека, ако придобие цял свят, а повреди душата си?” (8:36) Ако пренебрегнеш, човече, нравствения закон и живееш изцяло във времената грижа; ако жаждата за власт и богатство те обсеби и сметката пред Съда покаже, че си вършил зло, каква полза за тебе? Ти ще бъдеш осъден на вечна смърт и това, което умирацията преживява в един миг - мигя на смъртта си, ти ще преживяваш цяла вечност! *Какъв откуп ще дадеш, тогава, за душата си?* (8: 37).

Днес, както и по време на кратките затишия между гоненията срещу християните в древност, не е престижно да си християнин. Дори някому се струва назадничаво. Защо в общата надпревара към трупане на богатство и всеобщата измама, която се нарича “дух на предприемачество”, човек да вярва в Бога. Това е толкова неудобно. Вместо да приемаш всякакви удоволствия, да се напиваш и наркотизираш, ти да се каеш за греховете си! И какво е грях днес, когато всяко престъпване на Божия закон се оправдава с подсъзнание и нужда от някаква “свобода на личността”? Непрекъснато се говори за някаква “освобождаване на личността”, като под това се разбира само и единствено свободата на личността да ограбва ближния във всяко отношение. Хитроумните слуги на идещия

антихрист настройват едни срещу други народи, социални слоеве, етнически групи и личности, та в името на измислени борби “за освобождение” да се осъществи пълното заробване на личността от лукавия. Така неусетно народите ще предадат властта на изчадието адово и християните ще трябва да изстрадват вярата си в Бога отново, както в древни времена. Но нека, възлюбени в Господа, братя и сестри, да не се срамуваме от вярата си и да не я крием. Нека я изповядваме открито, без да се натрапваме с това. Всяка душа се спасява сама и сама решава при кого да отиде.

Така казва Господ: *“Защото, който се срами от Мене и от думите Ми в тоя прелюбодееен и грешен род, и Син Човечески ще се срами от него, кога дойде в славата на Отца Си със светите Ангели.”* (8:38)

Господи, Иисусе Христе, Сине Божий, укрепи силите ни, та кога дойдат времената да се презре вярата ни, да останем истинни православни християни и да прославим твоето пресвято име, заедно с Отца и Светаго Духа, та да имаме с Тебе живот вечен в Твоето Царство небесно!

По молитвите на пресветата Твоя Майка Богородица и Приснодева Мария, Господи, Иисусе Христе, Боже наш, помилуй ни! Амин!

24 СЕПТЕМВРИ - СВ. ПЪРВОМЪЧЕНИЦА И РАВНОАПОСТОЛНА ТЕКЛА

Св. апостоли Павел и Варнава проповядвали в Икония, Мала Азия в дома на благочестивия Онисифор. Там често идвала и една 18 годишна благочестива християнка от богато семейство на име Текла. Тя била сгодена за момък на име Фамир, също от знатно семейство. Текла приела вярата от светият апостол Павел, обикнала Бога и отказала да се омъжи, решавайки да посвети живота си Богу.

По съвет на майката на Текла годеникът и се опитал да я приласкае, но девойката оставала непреклонна. Промяната у нея била вече толкова голяма, че бракът и с Фамир щял да бъде връщане към езическите порядки и суеверия. Като видял, че е

безсилен да направи каквото и да било в полза на намеренията си Фамир подал жалба до градския началник против апостол Павел, като твърдял, че апостолът мамил с вълшебства хората, като ги отвръща от поклонението на законоутвърдените богове в Римската империя. Вместо това проповядва Разпънатият Христос.

Началникът повикал светият апостол и заповядал да го затворят. Текла чула за това, че апостолът е затворен заради нея и отишла в тъмницата през една нощ. подкупила стражата да я пусне при апостола и останала да му служи тъй, както дъщеря служи на своя баща.

Нейното бягство разтревожило близките и. Търсили я дълго и навсякъде. Разпитвали за нея. Най-после я намерили в затвора и донесли за това на градския начаник. Началникът заповядал да я доведат при него. С целия си авторитет първенецът я уговарял да се откаже от вярата си и да омъжи за този, за когото е годена отпреди. Текла отказала. Осъдена била да бъде изгорена на кладата жива.

Донесени били на мястото на екзекуцията сухи дърва и била издигната кладата. Преди да понечат да качат девойката на кладата тя сама се изкачила спокойно без страх. запалили кладата. В този момент, както се говори в една молитва на св. Киприян картагенски, се явил Сам Господ на мъченицата.

Пламъкът се издигнал вече високо. Изведнъж завалил проливен дъжд с такава силна градушка, че началникът и целия събрал се народ избягали с голяма уплаха към домовете си. Кладата угаснала и Текла слязла от нея. Разбрала, че апостол Павел е освободен и изпъден от града и твъргнала да го търси. Вън от града срещнала един Павлов ученик, който отивал да купи хляб. Така Текла се присъединила към апостолите Павел и Варнава и се отправила с тях на апостолско пътешествие през Листра и Дервия за Антиохия.

В Антиохия, един от градските началници, на име Александър, видял Текла, която се отличавала с красота, и решил да се ожени за нея. Тя не приела предложението му и любовта на този подвластен на страстите си човек се превърнала в силна омраза. Решил да я погуби и уведомял главния началник, че Текла е християнка. Така се стигнало до нова присъда. Този път Текла трябвало да бъде хвърлена зверовете в цирка. Поради произхода на Текла тя трябвало да остане при една знатна жена до изпълнението на присъдата, което било насрочено за следващия ден. Тази жена, по име Трифена, трябвало и да се постарее да придума девойката да приеме предложението на Александър и да се откаже от вярата си, но станало обратното - Трифена повярвала в Христа Спасителя. Текла прекарала цялата нощ в молитви и беседа с Трифена. На сутринта била заведена на смърт. Отвели Текла на арената и пуснали гладните зверове. Те обаче не се докоснали до нея. Мнозина изсред тълпата започнали да славят Бога, Спасителя на девойката.

Началникът заповядал да отведат отново Текла при Трифена, а зверовете да не бъдат хранени до следващия ден. когато дошъл денят отново пуснали дивите животни, които вече били свикнали с човешкото месо. Първом изскочили раздразнени от глад лъв и мечка, но като видели девойката легнали кротко в нозете и.

Поразен от чудото народът извикал:

- Велик е Бог, Когато Текла проповядва!

Амбицията на главния началник се разгоряла и той заповядал да хвърлят Текла в яма пълна с отровни змии и други отровни гадини, но мъченицата излязла и от там невредима. Последвали мъчения, които крехката девойка изтърпяла с голямо търпение. началникът се уплашил и извикал девойката при себе си.

- Коя си ти? Каква сила те пази? - я попитал той.

- Аз съм служителка на вечния Бог - отговорила Текла.

Изплашен от твърдостта на думите и началникът станал на крака и изрекъл на всеослушание:

- Текла, Божията служителка, пускам на свобода!

Текла се завърнала при Трифена и живяла в дома и известно време, проповядвала словото Божие и обърнала много езичници към Христа Господа. Когато пак пожелала да придружи апостола в неговата мисия, светият отговорил:

- Който отива на война, не трябва да води със себе си девойка.

С благословието на св. апостол Павел текла отишла в севевкия (Сирия). Поселила се в пустинно място на една планина. мислела да прекара живота си в самота, пост и молитва. Мнозина идвали при нея да се поучават и донасяли своите болни, които Текла с Божията помощ изцелявала. Обърнала и тук много езичници към вярата в Христа Бога.

И тук обаче зли хора подигнали гонение против нея. Но Бог по чудесен начин я пазел и спасявал от всички беди и опасности.

Така тя прекарала много години още в молитва и добри дела. Починала в дълбока старост.

Света Текла била първата мъченица от жените християнки. Поради това светата Църква я нарекла "първомъченица". Заради нейната апостолска дейност я нарекла и "равноапостолна".